

'Veilig nieuw gas winnen onder Waddenzee kan niet meer'

GOOS BIES

DEN HAAG/TERNAARD Als veiligheid voor mens en natuur de doorslag geeft, dan is nieuwe gaswinning onder de Waddenzee onder het huidige beleid geen optie. De gebruiksruimte voor bodemdaling is op.

Dat legde Theodor Kockelkoren van Staatstoezicht op de Mijnen woensdagochtend uit in een technische briefing aan de Tweede Kamer. De toezichthouder gaf in het voorjaar een negatief advies af voor het verlenen van een vergunning aan de Nederlandse Aardolie Maatschappij voor gaswinning vanuit Ternaard. Aanpassingen door de NAM hebben dat niet veranderd, bleek woensdag.

De vergunningsaanvraag van de NAM ligt er al vijf jaar. Minister Sop-

hie Hermans (Klimaat en Groene Groei) moet van de Raad van State vóór 1 januari een besluit nemen.

In de jaren negentig heeft de regering na veel maatschappelijke discussie en een lang en zorgvuldig proces Waddenzeebeleid vastgesteld, bracht inspecteur-generaal der Mijnen Kockelkoren in herinnering. Daarin is opgenomen dat de Waddenzee een natuurlijk herstellvermogen heeft, door de aanvoer van zand en slib. De combinatie van de verwachte bodemdaling door gas- en zoutwinning en zeespiegelstijging mag dit zogenaamde meegroeivermogen niet overstijgen.

Begin dit jaar zag een wetenschappelijke commissie een „fors hogere” zeespiegelstijging dan eerder waargenomen, vertelde Kockelkoren. Dat betekent dat er de komende jaren een fors lagere gebruiksruimte voor

bodemdaling is (die is vastgesteld op 6 millimeter per jaar). „Dat is het meegroeivermogen minus de verwachte zeespiegelstijging.” Dat heeft niet alleen gevolgen voor het eventueel afgeven van een nieuwe vergunning, maar mogelijk ook voor de nog bestaande gaswinning op drie locaties onder de Waddenzee en ook voor de zoutwinning voor de kust van Harlingen.

Hierdoor werkt ook het afgesproken hand-aan-de-kraan-principe niet meer om mogelijk onherstelbare schade aan de Waddenzenatuur te voorkomen. Dat houdt in dat je de gaswinning stopt, zodra je nadelige effecten waarneemt. Dit principe functioneerde in het verleden goed, maar nu de gebruiksruimte bijna volledig is verschrompeld niet meer, zei Kockelkoren. „Dan stuur je eigenlijk te laat bij. Als je nu stopt,

‘Na aanvang van gaswinning kan niet meer ingegrepen worden’

zorgt het na-ijleffect alsnog voor onzekere bodemdaling.” Dat laatste vloeit voort uit nieuwe inzichten. „Na aanvang van gaswinning kan eigenlijk niet meer ingegrepen worden.”

Gaswinning vanuit Ternaard overschrijdt in alle door de NAM doorberekende scenario's binnen vier tot tien jaar het meegroeivermogen van het wad, zei de inspecteur-generaal. Mocht minister Hermans toch een vergunning afgeven aan de NAM, dan is de kans groot dat

toezichthouder SodM de gaswinning volgens het huidige beleid alsnog moet stopzetten binnen vier jaar. Ander Waddenzeebeleid opstellen is een optie, maar daar moeten dan alle betrokkenen in de regio en het werkveld bij betrokken worden. „Onverstandig”, adviseert Kockelkoren.

Het advies van SodM is niet het enige dat Hermans zal meewegen in een besluit over Ternaard. Leveringszekerheid en inkomstenderving spelen eveneens een rol. Ook het Mijnberaad en onderzoeksinstituut TNO adviseren de minister, zij het in zijn algemeenheid. Bovendien zijn lokale overheden als gemeenten, provincies en waterschappen belangrijke adviseurs, memoreerde Kockelkoren. Al die overheden zijn tegen nieuwe gaswinning onder de Waddenzee.